

Nocoj ob 21. uri na stadionu «Prvi maj»
«GORENJSKI SLAVČEK»
Cena 20 lir

DRAŠKOVIĆ O MOREBITNIH ITALIJANSKIH JAMSTVIH TRŽAŠKIM SLOVENCEM

Jugoslavija se ne zadovoljuje z obljubami še manj pa s predpostavkami o jamstvih

Komentar Jugopressa o pristopu Italije k balkanski zvezi v primeru rešitve tržaškega vprašanja: Tudi s tako rešitvijo ne bi bilo doseženo jamstvo, da Italija ne bo še nadalje postavljala svojih revanšističnih zahtev in njen pristop bi v sedanjih okoliščinah lahko izzival zadrževanje normalnega razvoja balkanskega sodelovanja

BEOGRAD, 9. — Na današnji tiskovni konferenci v Beogradu so se novinarji med drugim zanimali za stališče in mnenje državnega tajništva za znanje zadeve glede pisanja nekaterih italijanskih listov, ki razpravljajo o možnosti pristopa Italije k balkanski zvezi. Zastopniki državnega tajništva Branko Drašković je na to vprašanje odgovoril:

«Spomnil bi vas na intervju maršala Tita ameriškim novinarju Sulzebergerju maja letos. Na vprašanje, ali bi Jugoslavija bila pripravljena povabiti Italijo, naj se pridruži balkanski zvezi, če bi se rešilo tržaško vprašanje, je rekel Drašković, je maršal Tita odgovoril: «Ne samo to, Jugoslavija je pripravljena, če bi uredili tržaško vprašanje, lotiti se ureditve vseh

O recipročnih jamstvih

Na vprašanje našega dopisnika, kaj meni državno tajništvo o pisanju italijanskega tiska, ki vztraja na tem, da se pri rešitvi tržaškega vprašanja morajo zagotoviti recipročna jamstva pravic narodnih manjšin, pri čemer italijanski tisk postavlja to vprašanje, kot da je italijanska narodna manjšina v Jugoslaviji nezahvalna, je Drašković odgovoril: «Jugoslavija ni nikdar od nikogar zahtevala, več kot je sama dajala. Kakšne pa so pravice narodnih manjšin v Jugoslaviji, je stvar, ki je vsem prav dobro znana».

Na vprašanje našega dopisnika, ali bi bila Jugoslavija zadovoljna, če bi Italija priznala jugoslovanski narodni manjšini v Trstu in v Italiji iste pravice, kot jih uveljavlja italijanska manjšina v Jugoslaviji, je Drašković odgovoril:

«Jugoslavija se ne zadovoljuje z obljubami, še manj pa s predpostavkami. To je eno od vprašanj, ki bi morala biti konkretno rešena z ostalimi Italijani in dobili svojo konkretno obliko. Seveda to ne more govoriti o neki kvalitativni

Tržaški irendentistični delegat v Rimu niso mogli prepričati o nujnosti

Tržaški irendentistični delegat v Rimu niso mogli prepričati o nujnosti gospodarskih in socialnih vprašanj Trsta - C. Luce pri Eisenhowerju

(Od našega dopisnika)

RIM, 9. — Rimski irendentistični romarji pače ne morejo biti zadovoljni s svojim dosedanjim poslom. Današnji italijanski tisk, katerega rimburski dopisnik in se se sedaj dobro informira o poteku, se sicer v Rimu tržaške delegacije potolaži, da pa jim je potrebno spoznanje, da z morebitnim sporazumom položaj Trsta ne bo slabši temveč ojašja. To pa je prav tisto, o čemer irendentistični pravkovi v Rimu niso mogli prepričati: se manj pa o tem lahko Rim prepriča vse ostale Tržičane.

Tržički irendentisti so postavili celo vrsto pogojev, za katere zahtevajo, da morajo biti upoštevani pri pogajanjih z Jugoslavijo in z Anglijo in Američani. Vladni tisk poudarja, da so ti pogoji precej težki. Podpredsednik vlade Saragat, ki je te njihove zahteve poslušal, ni mogel ničesar

Ne le pomol VI!

Včeraj je zopet prišla do našega vidnega in otipljivega izraza tista nacionalistično-kominformistična fronta, o kateri smo pred kratkim pisali, ko je Vidali v občinskem svetu storil vse, kar je bilo mogoče in nemožno, da bi vsi tržaški italijanski nacionalisti in kominformisti skupno proti jugoslovanski tiskovni službi v Trstu. Sedaj pa sta Vidali in Bartoli naša novo pretno za obnovo te fronte, Teje preteze se pravi: Kominformisti Jugoslaviji v tržaškem pristanišču, pri čemer se navajajo pomol VI.

Bartoli je o tem povoril včeraj na kongresu inženirjev iz vse Italije in dejal, da bi bila takšna konvencija ali pa nekaj podobna spravi jugoslovanski trojanski konj v tržaškem pristanišču, in da je treba takšno jugoslovansko mesto z vnaprejšnjim odstranit. Podobno, v tem smislu pisal je več dni ves klerikalistični in kominformistični tisk.

Da bi bila ta najnovejša proti jugoslovanska akcija čim bolj učinkovita, je Vidali za včeraj objavil šeststokovno pristanišče delavcev proti kominformistični jugoslovanski pristanišču. Temu geslu pa je dodal še geslo sproti razdelitvi STO, da bi na ta način zakrneli proti jugoslovansko ost taktične stavke. Besedo stavke je treba postaviti med narekuje zaradi tega, ker je ne moremo imenovati pravo stavko, Zakaj? Zaradi tega, ker je z njo spoznanjem in želi eden najnižjih predstavnikov italijanskih tržaških kapitalistov, katerega ime tržaško delavstvo zelo dobro pozna. To ime se glasi: Antonio Cosulich. Ali si tržaški proletariati lahko predstavljajo, da more biti nek stavkar, ki v korist delavstva, če je hkrati v interesu tržaških italijanskih kapitalistov? Odgovor na to vprašanje je za vsakega tržaškega delavca na očeh. Prav tako je na očeh odovor na vprašanje, ali je proletariati koristno, da v korist najnižnjemu predstavniku italijanskega klerikalizma reakcije, tržaškemu županu Bartoliju.

Za kaj gre torej pri vsej tej nacionalistično-kominformistični fronti? Kje in v čem so interesi tržaškega proletariata in vsega tržaškega delavstva? Ijudstva sprva najnovejših dogodkov okrog Trsta?

v službi Jugoslavije in nato Avstrije. Češkoslovaške in Madžarske? Mislimo, da tržaški delavci da lahko s pomočjo en odgovor na to vprašanje. Ta odgovor pa vsakej kakršnega mu ga je včeraj vsilili s tako imenovano stavko Vidali in z njim razni Bartoliji in Cosulich, največji sovražniki tržaškega proletariata.

Zato trdimo, da je tudi včeraj Vidali dokazal, da izdaja koristi tržaškega proletariata. Tudi včeraj je storil vse, da se s svojimi izdajalskimi akcijami poveže s hlapci italijanskega imperiālizma, namesto da bi ravnala spratno storil vse, da bi tržaški proletariati pokazal svoje ogorčenje in ves svoj protest proti imperialistični Italiji in proti njenim hlapcem v Trstu. Če bi Vidali ne bil povezan s temi hlapci v nacionalistično-kominformistični fronti, bi namesto včerajšnje stavke proti Jugoslaviji objavil stavko, ki bi bila naperejena proti imperialistični Italiji in omejenim njenim hlapcem v Trstu. Toda tega Vidali ni storil!

Ni torej v interesu tržaškega delovnega ljudstva izražati s stavkanim svoj protest proti kakršni koli konvenciji, katere koli zaletne države! Najmanj pa proti konvenciji Jugoslavije! Korist tržaškega delovnega ljudstva je zahtevati za te zaletne države ne samo ugodnosti, recimo na pomolu VII! Korist tržaškega delovnega ljudstva je, zahtevati ugodnosti in v tržaškem pristanišču na vseh njegovih pomolu od I. do VI. in na vseh tistih, ki bodo šele zgrajeni, in to za vse tržaške zaletne države z Jugoslavijo na čelu. Kajti samo one bodo lahko prepričale, da na teh pomolu ne bo rasla trava in da se bodo doseženi pomolu pridrži še novi.

In do teh ugodnosti ter do takšnega stanja v tržaškem pristanišču mora nujno tudi priti, kajti drugače ni mogoče! Vsaka temu namiselnostna rešitev vprašanja tržaškega pristanišča, rešitev, ki jo hoče Bartolijeva, Cosulicheva in Vidalijska nacionalistično-kominformistična fronta, pomeni za tržaško pristanišče smrt. Da pa obstajajo že danes pomol konkretni pogoji, da bo do tega moralo po nedolgem času priti, nam priča v prvi vrsti tebebojnje odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo in njenimi sedanjimi kominformističnimi državami.

Ni prav nobena tajna, da so te države uvidele vso škodljivost hladne vojne z Jugoslavijo in da so prisiljene z njo vzpostaviti vsaj normalne gospodarske odnose. Od te ureditve bi mogel Trst dobiti topesti vlogo, zaradi katere je nastal in ki mu pripada. Toda to ne bo rezultat protidelaške rodotne nacionalistično-kominformistične fronte. To bo rezultat mirujočega, načelnega, socialistične politike nove Jugoslavije in pravilne borbe tržaškega delovnega gibanja.

FRANC STOKA

Obširni predeli pod vodo v Avstriji in na Bavarskem

Donava, Inn, Isar in več drugih rek so močno narastle in poplavile številne kraje. Sneg in plazovi v gorah - Več vasi evakuiranih - Ameriška vojska pomaga pri reševanju s helikopterji

MÜNCHEN, 9. — Poplave ob avstrijski - nemški meji zavzemajo vedno večji obseg. V južnovzhodni Nemčiji in severni Avstriji je do sedaj 12 rek prestopilo bregov. Te so najhujše poplave od leta 1880. Med najbolj znanimi rekami, ki so prestople bregove, so Donava, Inn, Isar in Isar ter več manjših rek in potokov. Preti nevarnost, da se bo položaj ponovi še poslabšal, Ameriška vojska je v Münchnu določila svoj glavni štab za borbo proti poplavam. Od tod pošilja helikopterje, amphibijske dolne dravnike, živila, šotore in drugo opremo. Skoraj ena petina Bavarske je pod vodo. Do sedaj so ugotovili pet smrtnih žrtev, 5 oseb pa poškodovani. Boji za to, da bi došlo do število žrtev, ni naraslo. Samo v Avstriji so do sedaj ugotovili, da znaša škoda več milijonov dolarjev. Številni mostovi so se porušili, več vrati je poplavljenih, voda grozi tudi večjim mestom. Čestni in železniški promet je na več krajih prekinjen. V Alпах, kjer je zapadel sneg, se v vedno večjem številu trgajo plazovi.

V Passau ob avstrijsko-nemški meji je voda v Donavi dosegla višino 10,35 m nad mrtvo vodo. To je normalna višina okoli 4 metre. Voda še narasča. V mestu so nekateri deli poplavljeni in okoli 150 družin je moralo zapustiti stanovanja. V sredini mesta je voda dosegla višino drugega nadstropja.

RAZNARODOVANJE SE NADALJUJE



Pred več tedni smo že poročali, da bodo tudi na Lovcu začeli graditi za ezule novo naselje, podobno tistemu, ki so ga zgradili na Pončani. In res objavlja «Giornale di Trieste» znamenjano gornjo sliko z naslednjim dodatkom:

«Gradbeni program «Opera nazionale d'assistenza ai profughi giuliani e dalmati» se živo nadaljuje, da bi ponovno, dala v naši domovini, ki so morali zapustiti ozemlje, katere je zasedla Jugoslavija. Po sijajni realizaciji «Villaggio istrianos» na Cariboli, se gradi sedaj nova skupina. V naslednjem letu, po zgraditvi pridelane arhitektonskega motiva spopolni po načinu balkanske deške. Pri zidanju poslopij sodeluje z «Opera nazionale» zopet tržaška sekcija U.N.R.R.A. - C.A.S.A.S.». Kot vidimo, se raznarodovanje tržaškega predmestja in okolice nadaljuje. In italijanski raznarodovalci se pri tem poslužujejo - slej ko prej - ameriškega denarja.

NAPOVEDAN JE ZA JUTRI ZIJTRAJ RAZGOVOR MENDES-FRANCE - MOLOTOV

Francoska in britanska vlada posredujeja, naj bi se Dulles ali Bedell Smith vrnila v ženevo

PARIS, 9. — Vladni predsednik Mendés-France se je danes sestel na tajni seji s predsedniki parlamentarnih skupin in zahteval, naj se delo skupštine prekine do 20. julija. Skupština je popoldne ta predlog sprejela s 562 glasovi proti 46. Sklepi določa: 1. delo skupštine se prekine od danes do 19. julija; 2. seji skupštine od 22. in 23. julija.

PARIS, 9. — Vladni predsednik Mendés-France se je danes sestel na tajni seji s predsedniki parlamentarnih skupin in zahteval, naj se delo skupštine prekine do 20. julija. Skupština je popoldne ta predlog sprejela s 562 glasovi proti 46. Sklepi določa: 1. delo skupštine se prekine od danes do 19. julija; 2. seji skupštine od 22. in 23. julija.

Piccioni izjavlja, da bodo pogajanja glede Trsta lahko zaključena

«Corriere della Sera», ki ve-
lja kot neuradno glasilo pala-
ce Chigi, ponovno trdi, da je
začetni sporazum za STO baje
že sklenjen, le datuma, kdaj
bodo to objavili, še niso dolo-
čili. Glede Saragatovih izjav
tržaški delegaciji prvi list, da
ji je objubil podporo, vendar
ne glede ohranitev statusa
quo, temveč le v smislu ure-
ditve.

Nekateri italijanski listi so
objavili, da bodo že prihod-
njemu nedeljo vzkoralke
italijanske čete v Trst.
Toda še večerni časopisi so
objavili, da je minister za
vojsko Taviani v svojem go-
voru v senatu te vesti odlo-
ženo zanimal.

Tržaški irendentistični dele-
gati so danes zjutraj ponov-
no sestali s političnimi taji-
niki starih strank na sedežu
krščanske demokracije. Sesta-
nek je trajal pet ur, nakar
so izdali poročilo, v katerem
je rečeno, da so sudeleznici
sestanka ugotovili koristnost
in važnost v celoti upoštevan-
ja in ekonomsko-socialnih stališč,
ki so jih tržaški ekspozitni
obrazložili. Stiri stranke so iz-
razile voljo, da bodo nadalje-
vale s sodelovanjem s tržaško
demokracijo koalicio, katere
zaskrbljenost in sugestije so
kot prvi dopisnik «Unità» je
Preston — odločen optimizem
glede možnosti ureditve trža-
škega vprašanja v bližnji bu-
dočnosti, potem ko je pol ure
govorila z Eisenhowerjem. Do-
dala je; ev vseh petih prestol-
nicah so volje za odločitev
in pripornika, da bi moglo
do ureditve priti zelo hitro,
verjetno po njeni vrnitvi v
Rim. Clara Luce upa, da bo
preživela več tednov v Con-
necticutu, da se odpodije, pre-
den bo ponovno govorila z
Eisenhowerjem pred svojim
povratkom v Rim.

Glede EOS je rekla, da ob-
staja odobna možnost, da bo
načrt prišel pred rimburski
parlament ter da ga bodo odob-
rili, kajti vlada da ima
večino in volje za odločitev.
Če pa bo prišlo do ureditve
glede Trsta, bi mogel itali-
jski parlament ukreniti nek-
akaj glede EOS pred odhodom
parlamenta na poletne po-
čitnice. Rekla je, da bo
mogla Italija igrati mnogo-
bolj dinamično vlogo v ev-
ropskih zadevah, potem ko
bo tržaško vprašanje rešeno,
kar se bo zgodilo pod zelo
spretno vlado, ki je sedaj v
Italiji. Glede morebitnega
Sečlovobega obiska v ZDA je
dejala, da o tem še niso raz-
pravljali.

Pred zunanjepolitično ko-
misijo poslanske zbornice je
govoril danes Piccioni, ki je
odgovoril na govore Nennija
in Togliattija ter Cantalupa
in Anfusa, ki sta znana fašisti-
čna ekspozenta. Glede Tr-
sta je dejal Piccioni, da ni
nobene zveze z vpraša-
njem EOS, ker da sta to dve
med seboj neodvisni vpra-

Ollenhauer predlaga „koalicijsko vojsko“

BONN, 9. — Predsednik nemških social-
nih demokratov Erich Ollen-
hauer pa je po radiu odgo-
voril na zadnje Adenauerjeve
izjave. Namesto evropske
obrambene skupnosti predlaga
Ollenhauer koalicio vojsk.
«Mi socialni demokrati smo
zadnji, ki želijo novo nemški
militarizem, je dejal Ollen-
hauer. «Nevarnost narodne
vojske v starem smislu bes-
sedu se ne more zanikati.
Toda če se namesto vojske,
kakor jo predvideva evropska
obrambna skupnost, ustvari
koalicio vojsk, tedaj je mo-
glo preprečiti nevarnost, ki
je povezana z ustanovitvijo
narodne vojske».

«Tudi v koalicio vojsk, je
dejel Ollenhauer, ne sme vsa-
ka država živeti izolirano.
Ražen koordinacije na tehni-
čno-vojaškem področju in ra-
zen standardizacije oborožitve
bi morali uvesti demokra-
tično nadzorstvo politične na-
rave. Socialna demokracija
ne bo sprejela rešitve brez
ali proti Franciji, ker si je
pravo evropsko sodelovanje
mogoče zamisliti, samo če te-
meljasi na sodelovanju med
francoskim in nemškim ljud-
stvom».

Ollenhauer je tako zaklju-
čil: «Nemška politika se mo-
ra predvsem voditi na podla-
gi dejstva, da je tudi Sovjet-
ska zveza velika in močna
sosed, s katero je treba iska-
ti mirno sožitje. Ne sme se
niti pozabiti, da je tretjina
Nemčije, zasedena po Sovjet-
ski zvezi».

Francoski tajnik v zunanj-
nem ministrstvu De Beau-

Še enkrat „baratto“

Vidali je torej ukazal po-
natistični vodni članek tov.
Frane Stoka o Vidalijevem
«baratto». Ni potrebno pose-
beje poudarjati, da je pri tem
dodal občajna zmerjanja; na
pa seveda ni bistveno. Bistvo
ponatista je v tem, da je ho-
tel Vidali pokazati svojim na-
cionalističnim zaveznicom,
kakšne zasluge ima za nekisi-
jo Trsta k Italiji, rekoč: Glej-
te, ne samo jaz, temveč sam
Franc Stoka pravi, da sem jaz
tisti, ki sem napravil v
Trstu v zadnjih letih največ-
je uslugo madrepatriji, pa če-
prav je imperialistična!
Toda članek tov. Stoka je
med čitatelji «Unità» naletel
na povsem drugačen sprejem
od tistej kakršnega je pred-
videval Vidali. Z mnogih
strani smo slišali, da so nje-

razgovori imeli le teoretičen
značaj. Pojanil je, da fran-
coska vlada ni bila povabe-
na na te razgovore, vendar
pa ji stalno poročajo o nji-
hovem potoku.

V zvezi z odložitvijo svo-
jega potovanja v Bonn je bil
De Beumont izjavil, da je bil
najprej postal uradno noto, da
ga bo on lahko poročal
Adenauerju o razgovoru med
Mendes-Franceom in Spaak-
om. Zaradi poznejšega Ade-
nauerjevega intervjuja, je do-
dal De Beumont, pa je fran-
coska vlada mnenja, da
potovanje v Bonn nima več
nobenega pomena.

Vrhovni poveljni ameriški
general John Hill je
v pismu k ameriški ministru
v Tokio, v kateri javlja, da
bodo 18.000 ameriške kopne
vojske v ameriških oporiščih
na otoku Hokkaido evakuirali
jeseni. Cete prve ameriške
divizije bodo nadomestili z ja-
panskimi četami.

ŠE ENA VZORNA PREDSTAVA NA STADIONU

RAZGOVOR Z DIRIGENTOM RADOM SIMONITIJEV

FAUST v izvedbi ljubljanske Opere

Mimilo je že več kot sto let odkar se je Charles Gounod lotil Fausta, in petdeset let, odkar je ta, najbolj... beseda in pevec gib eno, enovito in nedeljivo izrazilo.



Iz opere «Faust» (M. Branjnik in D. Merlak)

Samo Smerkolj je tudi že znan in priljubljen našim ljudem; pred kratkim smo ga slišali v Trstu. V tej operi igra vlogo Margareteinega brata Valentina. Po toplini glasu ter inteligentni interpretaciji se odlikuje med vsemi slovenskimi baritonisti.

Iz opere «Faust» (M. Branjnik in D. Merlak) bodist o igri posameznih solistov in baletnega zbora. Kot solisti so nastopili Veronika Mlakarjeva - Aspasia, Breda Smidova - Kleopatra, Stelka Sitarjeva - Lepa Helena, Breda Pretnarjeva Frina, Stane Polk in Janez Miklič - dva sužnja ljubezni.

Globoko smo občutili vaš bratski sprejem...

Od «Srečka Kosovela» preko zbora Slovenske filharmonije in «Ero» ter «Slavčka» v Trstu

Med dirigenti ljubljanske Opere, ki te dni gostuje pri nas, je tudi Rado Simoniti. Kdo ga ne pozna? Mislim, da... Najprej o njem samem: Eric je po rodu, doma iz Fojane. Zrasel je v glasbeno nadarjeni družini.

preduzem za zavest naših opernih umetnikov, da so iz ljudstva in da so svojo umetnost dolžni ljudstvu, tistim ki delajo, in ustvarjajo našo bodočnost na vseh tlorištih od tovarn in kmetij, do uradov, šol itd. Naši umetniki si stežejo v čast nastopiti med preprostimi ljudmi in naj mi bo dovoljeno imenovati na tem mestu v prvi vrsti Bukovčevce, Korosce, Francle, Stritarjeve in druge.

Najin pogovor se je sedaj prenesel drugam. Vedel sem, da je bil Simoniti v ljubljansko Opero tudi že na Kokoškem v Celovcu in zanimalo me je, kako so bili tam sprejeti; ne kako jih je sprejelo slovensko korosko prebivalstvo, ker si tega ni težko predstavljati, pač pa kako so jih sprejeli uradni avstrijski predstavniki in avstrijski kulturni delavci.



Dirigiral je v elegantni kretinjo Bogo Leskovec.

DANES ZVEČER NA STADIONU ČETRTA PREMIERA

Kako je nastal «GORENJSKI SLAVČEK»

(Nadaljevanje in konec) Prve dve izvedbi Foersterjeve operete v njeni prvotni obliki sta zapustili malo trajnih sledov v razvoju slovenskega gledališča v njegovem zgodnjem, Nollijevem obdobju. V naslednjih sezonah se ni nikoli več spomnil, da bi uprizaritve obnovil, da bi uprizaritve obnovil, da bi uprizaritve obnovil...

Domača prisrčnost in intima povezanost s slovensko zemljo in njenimi ljudmi sta privlačevali občinstvo k obiskovanju Foersterjeve opere, ki jo je pozneje Mirko Polič dokaj spremenil, tako da more novi «Gorenjski slavček» veljati kot Poličeva opera

glasbeno življenje Slovencev. Dasi je opero izdala Glasbena Matica v letih edicij ter so njeno uverturo uvrstili v predvajanje uvertur vseh važnejših slovenskih oper pri eni slavoslovnih predstavah za 1000, predstavo Dramatičnega društva leta 1900, se do konca prve svetovne vojne ni več pojavila na odru slovenskega gledališča. Spomin nanjo ni osvežil niti češka uprizoritev...

Opero so peli v novi predelavi štirikrat, kar je v tem obdobju slovenskega gledališča pomenilo mnogo. Občinstvo se je navdušilo za njo. Zato je uprava gledališča sklenila popularizirati opero s posebno predstavo po znižanih cenah, čes svodstvo pa se tu di zaveda dolžnosti, katero ima naše gledališče kot narodni zavod in da ponudi kolikor moč širšim slojem priliko, seznaniti se s krasnim izvirnim delom, z opero, katere ima vsa svojstva, da upliva na občinstvo, kakor samo rečni utvorniki upliva, zato je za sobotno predstavo določena znatno nižja cena. Zleti bi bilo, da se posreči ta prvi poizkus prirediteljstva s toliko znižanimi cenami, da se samo dnevniki trošči pokrijejo. Prijatelji slovenskega gledališča in vsi tisti, katerim je na tem, da bi tudi masa prebivalstva postala deležna plemenitega umetniškega užitka, naj poskrbijo, da bo gledališče v soboto kolikor mogoče dobro obiskano. Ta poizkus se je posrečil in gledališče je bilo skoraj decela že tretje razpredano.

Cetrta predstava opere pa je bila 13. decembra 1906. Kakor je gledališko vodstvo že pri Ipačevih «Teharskih plemičih» organiziralo množični obisk iz Celja in okolice k predstaviti te opere, katere je zgodovina mlade umetniške mladine običajno le malo. Postavil je pa Foerster v zgodovno slovenske glasbe časti vreden obelisk, ki ga ne zaspe tako kmalu pesek časa.

Opero so peli v novi predelavi štirikrat, kar je v tem obdobju slovenskega gledališča pomenilo mnogo. Občinstvo se je navdušilo za njo. Zato je uprava gledališča sklenila popularizirati opero s posebno predstavo po znižanih cenah, čes svodstvo pa se tu di zaveda dolžnosti, katero ima naše gledališče kot narodni zavod in da ponudi kolikor moč širšim slojem priliko, seznaniti se s krasnim izvirnim delom, z opero, katere ima vsa svojstva, da upliva na občinstvo, kakor samo rečni utvorniki upliva, zato je za sobotno predstavo določena znatno nižja cena. Zleti bi bilo, da se posreči ta prvi poizkus prirediteljstva s toliko znižanimi cenami, da se samo dnevniki trošči pokrijejo. Prijatelji slovenskega gledališča in vsi tisti, katerim je na tem, da bi tudi masa prebivalstva postala deležna plemenitega umetniškega užitka, naj poskrbijo, da bo gledališče v soboto kolikor mogoče dobro obiskano. Ta poizkus se je posrečil in gledališče je bilo skoraj decela že tretje razpredano.



LADKO KOROSEC poje v «Gorenjskem slavčku» župana Struklja



OSIP SEST režiser «Gorenjskega slavčka»

NEURJE SPISAL LOJZE CJAK 18. Mikola (Hiti k sinu): Hvala bogu, da ste še utegnili uiti! Kje so pa fantje? Marko: Vezelo brgoc. Mikola: Sreča je, sreča, da ste ubežali! Marko: Malo je manjkalo, da ne bi. Ravno nam je začelo trgati jadro. Sreča, da smo povezali že prej na zadnjo roko. Jernej: Oni tam nimajo kaj vezati. Vidi se, da jim je vse raztrgala tramontana. Mikola: Kdo so še tam? Jernej: Tam so oče Martin, Justek in... Kriše. Mikola: Nesreča! Izgubljeni so. Kaj bismo mogli uteči? Marko: Ko smo vozili mimo so se vlekli. Imeli so polno mrežo rib. Mikola: In drugi so se rešili? Marko: Menda vsi, eni v Barklje drugi v Devin, ne...

kateri v barbarske zalive. (Klicelj od leve: «Marko, Marko») Ola! Kaj mi hočejo? (Marko in Mikola odideta na levo.) Jernej: Sem rekel, da bodo tiste bukve vse uničile. Gorje mu, ki jim gre na pomoč... Ker tam je zlojedi, ki pleše s tramontano zadnjo nrtvaško polko. Blaž: Jaz jim grem na pomoč, samo če gre se kdo za mano. Jernej: In s kakšno barko hočeš v ta pekel? Blaž: S tisto Markovo. Mislim, da bi vzdržala. Jernej: Saj je tudi njemu raztrgalo jadro. Blaž: Saj ni toliko, ne! Le pogum je treba, imeš li usmiljenje do ljudi!

Jernej: Blaž, jaz ne grem, ker je tam hudča, ki poje smrtno pesem na tiste bukve! Ne, ne, Blaž, jaz ne grem! Blaž: Kdo te pa sila, kaj se išrešes? S tisto svojo babjo vero mi ne straši ljudi, če ne, te loppnem. Jernej: Oni so končani. Saj poljejo vsi trje, pa jih bo vseeno zalilo. Blaž, oni so zapisani smrti, ni več pomoči, zanje ni rešitve! Blaž: Dokler je življenje, je tudi upanje! 3. prizor. Ivana (od desne z lučjo v roki): Oče, oče! Justek! Kje ste, Justek? Blaž, kje so naši? Blaž: Mišva sva prišla zdaj, nič ne veva. Stopi tja do Marka, on bo kaj vedel, ki je bil zunaj! Reci mu, da grem tudi jaz, če me hoče. Nič se ne boj, Ivana, saj se bo vihar kmalu polegal! Ivana (zbeži na levo): Oče, Justek, Marko! Blaž: Uboga reva, nisem ji imel poguma povedati! Toda nekaj je treba storiti za one, Jernej! Jernej: Kaj moremo mi, ko samo zahvaliti boga, da smo na suhem! 4. prizor. Anica (od desne z lučjo, obstane, ko pribita. Blaž: Anica, kaj te je priselilo v tej noči? Jernej: Saj je vaša na suhem. Očeta ni tukaj. Anica: Oče je doma. Kdo so tisti, ki jih je zajelo? Blaž: Sva ravnokar prišla, ne veva, kdo so. Marko bo več vedel, saj je tudi Ivanka šla k njemu. 5. prizor. Mikola, Frane, Lipe, Miha, Tine pridejo od desne. Mikola: Fantje, tu gori v zavetju pri kloštru zane-

sko mo naših predstav, kot posameznim članom našega ansambla v osebnih stikih, nas navdušuje, je dneva in dan se čutimo bolj navezane na vas, na vaše mesto in ljudi, te zdrave, zavedne in umetniške besede željne slovenske ljudi. Meni samemu in pripravi sem, da prav tako osemu našemu ansamblu, bo prihod v Trst vedno drag. Zelim si samo, da bi se mogli čimprej povrniti in to v takih pogojih, ki jih lahko ustvarita kulturna naroda, če so odnosi med njima dobri ali pa vsaj pritrni. Upam in v zadoščenju nam bo če bo k takim odnosi nam gostovanje tudi tokratno našo gostovanje — je zaključil tov. Simoniti najin razgovor. — en

